

Bewaar het Pand

Uitgave tot bevordering
van de handhaving
van de oude
Gereformeerde beginselen

Meditatie *Ambtelijke praktijk*

Kerkelijk actueel

Voor de jeugd *Sprekend verleden*

Geest en vlees

“Want het vlees begeert tegen de Geest en de Geest tegen het vlees en deze staan tegen elkaar over.....” (Gal. 5:17)

In Harderwijk hoorde ik de toenmalige vissers eens vertellen dat er aan boord van de kleine botters zich wel eens heftige tonelen op zee konden voordoen. De schipper en zijn knecht huisden een hele week op zo'n kleine oppervlakte. Ze kwamen elkaar vaak tegen, letterlijk in het stuurboord of bakboord, maar ze kwamen ook wel eens lijnrecht tegenover elkaar te staan, als er ruzie ontstond. Die kleine ruimte bevorderde de onderlinge vrede niet altijd. Er is wel eens iemand overboord gegaan.

Ons hart is ook maar een kleine ruimte; niet lokaal te bezien, maar geestelijk. Het is de wereld van een klein mensenleventje. Ook daar kan het er gespannen aan toe gaan. Een mens kan in tweestrijd verkeren. Dat is een natuurlijke zaak. Maar een wedergeboren mens krijgt zelfs te maken met oorlog en geweld.

Twee absolute aartsvijanden! De Geest en het vlees. Groter tegenstelling is niet denkbaar. De Heilige Geest, de derde Persoon in het wezen van God. Een en al heiligheid. Daartegenover het vlees, een en al vuilheid en bederf. Hoe kan dat samengaan?

Er is een tijd in het leven dat deze strijd makkelijk bedwongen kan worden. Dat moet de Geest toch wel winnen? Daar kan het vlees toch nooit tegenop? Nu zal mijn hart, nu zullen al mijn zinnen, U o mijn God, op 't vurigste beminnen.... Die Geest kon met één preek wel drieduizend mensen aan. Hebt u dat misschien ooit ook gedacht? Met mijn God spring ik over een muur. Als de Geest uitgestort wordt in het hart, vloeit de mond over van Gods eer. De apostel zei niet te veel toen hij uitriep: Ik vermag alle dingen door Christus Die mij kracht geeft. Geweld en kracht kunnen indruk maken, maar het zal door Mijn Geest geschieden, en Die Geest kan het opnemen tegen al dat boze geweld. Er komen echter ook andere tijden. Het vlees der zonde kan ontwaken uit de winterslaap. Het kan weer krachten verzamelen en opnieuw zich laten gelden. Dat was in die mate niet altijd zo. Zolang de sterkgewapende de hof bewaart, is alles in vrede. Vleselijke machten waanden zich heer en meester. Maar toen de Geest Zijn intrek nam in het hart, werd dat anders. Op den duur legde het zich niet bij de gewijzigde omstandigheden neer. Het stak de kop op, juist als een heftig verzet tegen de Heilige Geest. Men denkt soms dat het vlees en de geest (van de

mens) de twee verklaarde vijanden zijn. Maar als dat zo was, kwam het niet goed. Want onze eigen geest is het van oorsprong best eens met het vlees.

Hier gaat het over de Geest des Heeren. Of het nu een gewapende vrede of een koude oorlog is, of een veldslag, het conflict leeft. Het kan smeulen, het kan opvlammen en ontbranden, hoe het ook zij, deze strijd als tegen Amalek is van geslachte tot geslacht.

Het vlees begeert tegen de Geest. Het wil dus geen God dienen, het wil Christus niet als Redder aanvaarden, het wil de zonde niet loslaten. Dat is bruto verzet. Maar ook: het wil toch best mee naar de kerk, het wil de zondag wel houden, het wil onderhandelen. Daar krijgt Gods kerk zwaar onder te lijden. Dan zal dat vlees, dat vitale deel van uw leven, in verzet komen. U kunt zich dan maar niet verontschuldigen door te zeggen, dat dat dan maar uw vlees is, uw oude mens. Dat boze en goddeloze vlees bent u zelf. Tegelijk beangst het u dat er zoveel boos verzet is. Zo'n ziel is zichzelf een raadsel. Hij kan maar niet altijd uitmaken aan welke kant hij nu staat. Dat is wonderlijk: er zijn sterke tegenkrachten, antagedachten in zijn hart en tegelijk treurt en klaagt diezelfde mens daar over. Wie is die mens dan toch voor zijn eigen waarneming? In duistere momenten komt hij er niet uit. Dat geeft droefheid en tranen. Hoe staat het nu toch echt met mijn wil? Is deze wel veranderd? Welke krachten schuilen er toch in mijn gedachten? Dat vlees onderwerpt zich niet aan de wil Gods, het kan ook zelfs niet, zegt de apostel. Een zwaar gevecht!

Dus als het in de kerk zo rustig en vriendschappelijk toegaat, zal het vooral mankeren aan de tegenwoordigheid van de Geest. Als deze tegengestaan wordt of zelfs uitgeblust wordt, sluimert het vlees in. Als uw hart altijd zo stilligt onder een gesloten hemel, moet je bang worden van die vrede. Ook al spreekt u van geloof. De echte strijd is een wezenskenmerk. Het kan niet zonder. Het oude gezegde is echt waar: Als u vrede wilt, bereid u ten oorlog. Bedenk dan dat dit de goede strijd is. Dit is een heilige oorlog. Dit is een troostwoord aan alle strijders: Ik heb de wereld overwonnen.

Ratites

Struisvogels – Ratites voor intimi – wordt de spreekwoordelijke hebbelijkheid toegedicht dat ze hun kop in het zand steken. In werkelijkheid doet geen zichzelf respecterende Ratiet zoiets. Waarschijnlijk is dat verhaal ontstaan, omdat een broedende struisvogel de gewoonte heeft om bij gevaar zijn nek plat op de grond uit te strekken. Op die manier valt hij tussen het struikgewas niet op. Ook op een zandvlakte doet hij dat, maar dan helpt het niet veel. Maar zijn kop in het zand steken, doet hij niet. Dan zou hij stikken. Nee, het enige schepsel dat zijn kop in het zand steekt, is de mens. We hebben er de woorden ‘struisvogelpolitiek’ en ‘struisvogelgedrag’ aan te danken. Dan kijk je weg, je doet net alsof er niks aan de hand is. En dat terwijl er een groot gevaar op de loer ligt. Je ziet dat ook bij Jona.

Jona 1:3

Maar Jona maakte zich op om te vluchten naar Tarsis, van het aangezicht des HEEREN.

Jona is op de vlucht voor God. Hij wil niet naar Ninevé. Hij gaat tegen de opdracht van God in en denkt dat als hij weggaat uit Israël, hij onzichtbaar is voor God. Jona steekt zijn kop in het zand.

En deze vlucht van Jona is iets wat we bij ieder mens tegenkomen. Elk mens die met de Bijbel wordt geconfronteerd, komt in aanraking met de eisen van God: bekering en geloof. De Heere wijst ons op onze verantwoordelijkheid en op onze plicht. Hij wil dat we met de zonde breken. Hij wil dat we strijden tegen de wereld en de duivel. Hij eist van ons dat we ons vlees kruisigen. En dat weigert de mens. Jij en ik. En als in de prediking druk op ons wordt uitgeoefend en ons geweten gaat spreken, wat is dan het makkelijkst? Gewoon God uit de weg gaan. Net doen alsof God er niet is, net doen of we Hem niet horen. Je gaat op de vlucht. Niet letterlijk natuurlijk. Maar telkens als het Woord van God spreekt, dan stop je je oren dicht. Je kent dat wel. Iemand zegt iets, je stopt je vingers in je oren en je roept erover heen: ‘Bla-bla-bla-bla.’ Je gaat afleiding zoeken. Je gaat je gedachten op iets anders richten. Na de kerkdienst ga je over andere dingen praten. Je gaat boeken lezen die niks met God en de eeuwigheid te

maken hebben. Je pakt misschien wel je smartphone en je richt je aandacht op iets anders. En je weet wel dat dit-en-dat niet goed is in je leven. En je hoort wel dat je met de zonden moet breken. En je weet wel dat je de Heere moet zoeken. Maar je hebt er geen zin in en je vlucht er voor weg.

En dat gebeurt dus niet alleen bij onbekeerde mensen. Kinderen van God zijn in zichzelf niet anders dan andere mensen. Het leven van de mens is vol van ‘maren’. En het is vervuld van de ‘waaroms’. Jona was geen onbekeerde man, dat is wel duidelijk. Hij was een kind van God, maar toch zien we hem hier voor God wegvlugten. Hij was een knecht van God, maar hij weigerde God te gehoorzamen. Want hij heeft er over nagedacht. ‘Naar Ninevé om te prediken? Zal God daar dus mensen gaan bekeren? Nooit!’

De Heere beschrijft het gedrag van Jona heel eerlijk. De foto van Gods kind wordt in de Bijbel niet bijgewerkt met Photoshop. Nee, de Heere laat ze zien zoals ze zijn. Noach was rechtvaardig, maar de Heere verzwijgt niet dat hij op een dag dronken was. Abraham was de vader der gelovigen. Maar ons wordt eerlijk verteld dat hij meerdere keren heel bewust gelogen heeft. En David was de man naar Gods hart. Maar diezelfde man pleegde overspel en joeg een medemens bewust de dood in.

En wat deed David toen? Hij negeerde God, zo zegt hij in psalm 32: ‘Toen ik zweeg...’ Hij wilde zijn schuld niet belijden en hij weigerde om voor God te buigen. Hij liep weg voor God, ook al wist hij wel dat dat niet kon.

De geschiedenis van Jona en David leert ons dat we moeten oppassen met deze struisvogelpolitiek. We kunnen onze vingers wel in de oren stoppen, maar dat is heel gevaarlijk. Dan zal ons hart verharden. David zegt in psalm 32: ‘Toen ik zweeg, werden mijn beenderen verouderd, in mijn brullen de ganse dag. Mijn sap werd veranderd in zomerdroogten.’ En dat kan niet goed aflopen. Ook niet voor bekeerde mensen. Maar zeker niet voor onbekeerde.

Ds. M.A. Kempeneers
www.bewaarhetpand.nl

Paulus heeft altijd kunnen werken. Daarbij behoort ook het schrijven van brieven. De lijst en inhoud van brieven staan in de Bijbel die God de Heere ons gegeven heeft. Teksten, tekstgedeelten worden in de kerkdiensten behandeld. Bijzonder op of na Pasen heeft in de prediking 1 Korinthe 15 een plaats. Het is een uniek hoofdstuk. Het spreekt van de opwekking, de opstanding van Jezus Christus uit de doden en de vrucht daarvan. Welk een stof wordt in 1 Korinthe 15 gegeven voor de prediking. Ja, voor ons allen. Welk een Persoon is Jezus Christus. Door het alles machtige werk van de Heere geboren uit de maagd Maria. Door de heilige werking van de Heilige Geest is Jezus Christus waarachtig mens geworden. Laten we bijzonder als dienaren hartelijk instemmen met de geloofsbelijdenis en de verklaring daarvan in de Heidelbergse Catechismus. Een levensgetuigenis. Verstaan we wat we in zondag 15 lezen over het woordeke 'geleden'? Het waarom en waartoe? De overgang van Jezus Christus uit de staat van Zijn vernedering in de staat van Zijn verhoging? Als Profeet, Priester en Koning kunnen we over Hem lezen in het laatste deel van de evangeliën, het eerste hoofdstuk van het boek Handelingen en niet te vergeten ook in de brieven van Paulus. Onder de brieven van Paulus zijn er die de naam dragen van gevangenisbrieven. De brieven aan de gemeente van Efeze, de gemeente van Kolosse en de brief aan Filemon. Gelovend dat zijn levenseinde naderde, heeft Paulus een brief geschreven aan zijn geestelijke zoon Timotheüs. Alles kunnen we lezen. Leven we erbij dat God de Heere dit lezen heeft gewild en mogelijk heeft gemaakt door vertaling? Ook het kunnen lezen is een gunst van de Heere. Ik denk nog weleens aan het leven in

Wat wijkt, Gods Woord blijft!

gemeenten. Vooral in de vijftiger jaren waren er nog analfabeten. Hun handtekening was een kruisje. In de kerk kon er niet meegelezen worden en onbekende Psalmen konden niet meegezongen worden. Tijdens het eerste contact vertelde een christin mij: Toen de Heere in mijn leven kwam kreeg ik een bijzonder sterke betrekking op het Woord van de Heere. Het trof mij dat ik het Woord tijdens het lezen slechts kon aanhoren. Zelf lezen was geheel uitgesloten. Het gebed was: Heere, leer mij Uw Woord lezen. Met de hulp van een onderwijzer heb ik Bijbellezen geleerd. Het mag leven: Uw Woord kan mij, ofschoon ik alles mis, door zijn smaak en hart en zinnen strelen (Psalm 119:84). Wat ik daarna op een maandagmorgen met haar meemaakte wil ik graag doorgeven. Zondag voor de maandag zei moeder tegen haar twee dochters: Ik voel me niet goed en ik ga sterven. Vandaag moet je allen die in Den Haag wonen niet bellen. Ook de anderen niet. Het is vandaag zondag. Bel de dominee ook niet. Maandagmorgen ben ik op bezoek gegaan. Mij werd met overtuiging, rustig en met een zekere blijdschap, doorgegeven waar ze aan dacht en wat er zou gebeuren: sterven en begraven worden. Daarop was mijn opmerking: Bij leven en welzijn hoop ik u dan te begraven. Zij knikte ja. Wat zullen we zingen bij uw graf? Och dominee, was het antwoord: Op het graf van mijn Borg is niet gezongen en daarom voor mij ook niet. Mijn opmerking was: Bij het graf van uw Borg werd niet gezongen en mede daardoor heeft het uw Borg verdiend het zingen op uw graf. Laat dan zingen: Daar zal ons 't goede van Uw woning verzaden, reis op reis, En 't heilig deel, o grote Koning, van Uw geducht paleis. Gij, Gij zult vreselijke dingen ons, in gerechtigheid, doen horen, en ons blij doen zingen van 't heil voor ons bereid. (Psalm 65:3). Geestelijke eenheid ligt vertolkt in wat we lezen in Psalm 104:34. 'Mijn overdenking van Hem zal zoet zijn. Ik zal mij in de HEERE verblijden.' Die eenheid is er in het beleven van het Woord. Uiterlijk kunnen er muren blijven. Maar het zijn geen muren van scheiding, maar van onderscheiding

met een leven van het aanvaarden van elkaar. Dat wordt ook gezien in open kansels. Wat dat geeft en wat dit doet is mij niet onbekend. Het is een zegen dat dat er nog mag zijn, zelfs in het laatste stadium van mijn leven. Ik ben een vriend en metgezel van allen die Uw Naam ootmoedig vrezen. Psalm 119:32. Dit beleefde en beleed Paulus ook, maar niet met voorbijzien van zijn medemens. In geen enkel opzicht. Het beantwoorden aan zijn lastbrief was zijn lust. Het wezen van de dienst des Heeren is de uitbreiding en verdieping van het Koninkrijk des Heeren. Dit dreef hem des te meer naar Rome. De Heere had het ook in de cel te Jeruzalem gezegd dat Paulus in Rome getuigen moest van Hem. Net zoals Paulus gedaan had in de Godstad Jeruzalem: getuigen van de Zaligmaker Koning Jezus Christus. Van het gebeuren, waar en hoe, zouden we wel iets willen weten en het verloop van het proces te Rome. We weten wel dat het levenseinde van Paulus op het schavot was. Zijn spreken in het openbaar was toen voorgoed voorbij. Maar één zaak verduurde de eeuwen. Het Woord van God geschreven door Paulus is niet gebonden, 2 Tim. 2:9b. Dit kan en moet gezegd worden van het Evangelie Gods in en door Jezus Christus. Zeker, niet één werk van God kan door mensen weggedaan, veranderd of aangevuld worden. Het hele Woord van God bestaat in der eeuwigheid. Luther heeft terecht beleden in de tijd van zelfbepaling en zelfs van eigen vaststelling van het Woord: Gods Woord houdt stand in eeuwigheid en zal geen duimbreed wijken. God de Heere schraapt of wijzigt niets. Synoden, kerken kunnen besluiten. De toets is: Wordt vertolkt wat het Woord zegt en dat kunnen we lezen. Dit raakt het hele leven. Het zo zegt de Heere, het zo staat geschreven, gaat mee, de jaren, de eeuwen door. Het eerste en het laatste Woord is aan de Heere Die regeert over heel de aarde. Bijzonder dienen ambtsdragers daarbij te leven. De ongebondenheid van het Woord is ook een steun, een kracht, een stimulans in het leven. Met de wetenschap: Ik ben met u al de dagen tot de voleinding der wereld. Amen. Matth. 28:20. Verwachtend Hem Die komt, de eeuwige Koning.

Ds. M.C. Tanis

Het Hoge priesterlijk gebed-4

Gegevenen

We lezen in Johannes 17:6b 'Zij waren Uwe, en Gij hebt ze Mij gegeven.' Christus spreekt deze woorden tot vertroosting van Gods kinderen. Luther schrijft: "Niet één mens kan eraan ontkomen om, zodra hij aan God begint te denken, te verschrikken." Dat komt vanwege de zonden. Het geweten veroordeelt de zondaar. Maar de woorden van Christus nemen die vrees weg. Wie in Christus mag geloven behoort tot het kuddeke dat God uitverkoren heeft en eigendom is van Christus. De duivel wil de vraag oproepen of je wel uitverkoren bent. Luther schrijft "Wat er in de Schrift over te lezen staat, heeft allermintst de bedoeling om arme en aangevochten zielen, die hun zonden gevoelen en die daarvan gaarne verlost zouden zijn, bang te maken en te verschrikken, maar bedoelt veeleer ze daarmee te troosten. Zich hierover zorgen te maken, dat laten wij over aan hen die het Evangelie missen of die naar Christus' stem niet willen luisteren." De Vader heeft Gods kinderen aan Christus gegeven.

Er ligt een rijke, vertroostende les in. Juist als het gaat over de verkiezing zijn er veel vragen en aanvechtingen. Hebt u er ook last van? Weet u ook van de boze influisteringen van de vorst der duisternis, van een beschuldigend geweten en een veroordelende wet? Luther schrijft terecht dat wie in Christus mag geloven uitverkoren is, behoort tot het kuddeke dat God uitverkoren heeft.

Uw woord bewaard

Er staat in Johannes 17:6 'En zij hebben Uw Woord bewaard.' Opmerkelijk dat er niet staat 'Mijn Woord' dus het Woord van Christus, maar 'Uw Woord' dus het Woord van God de Vader. Daarmee onderstreept Christus de eenheid die er is tussen de Zoon en de Vader. Het Woord van Christus is niet anders dan het Woord van de Vader. Dat Woord spreekt van Gods goedheid, liefde, troost en hulp. We lezen in Johannes 17:7 'Nu hebben zij bekend, dat alles, wat Gij Mij gegeven hebt, van U is.' Alles wat Christus heeft, doet, werkt en geeft komt bij God de Vader vandaan. We lezen in vs. 8a 'Want de woorden, die Gij Mij gegeven hebt, heb Ik hun gegeven.' Christus spreekt het Woord van de Vader. Dat Woord komt tot ons door middel van de prediking. Dat Woord, de prediking, toont ons het hart en de wil van de Vader. Wat tot onze zaligheid nodig is, is daarin te vinden.

Welke betekenis heeft het Woord voor u? Welke waarde heeft de prediking voor u? Het Woord en de prediking leren ons de weg tot de zaligheid.

Gezonden

We lezen in vs. 8b 'En zij hebben ze ontvangen, en zij hebben waarlijk bekend, dat Ik van U uitgegaan

ben, en hebben geloofd, dat Gij Mij gezonden hebt.' God de Vader heeft Christus gezonden. Wat de duivel ook inwerpt, hoe het geweten ook aanklaagt en beschuldigt, Gods kinderen hebben een genadige en vriendelijke Vader in de hemel. "Ik weet nu dat ik een genadige, vriendelijke Vader in de hemel heb, Die uit onuitsprekelijke, hartelijke liefde en goedheid Zijn lieve Zoon Jezus Christus tot mij gezonden en mij geschonken heeft, met al wat Hij verworven en gedaan heeft, zodat ik noch zonde, noch dood, noch duivel behoef te vrezen." Die wetenschap geeft troost, vreugde en vrede.

Mag er verwondering en aanbidding zijn vanwege de zending van de Zoon door de Vader? Er ligt rijke troost in: door het werk van de Zoon hebben Gods kinderen een genadige en vriendelijke Vader in de hemel. De Heere geve de troost en vreugde daarvan te beleven.

Gebed

We lezen in vs. 9a 'Ik bid voor hen; Ik bid niet voor de wereld.' Het is Christus om de Zijnen te doen. Christus bidt om bewaring voor hen in de wereld. Allen voor wie Christus bidt worden behouden en bewaard. Vreselijk zijn de woorden: 'Ik bid niet voor de wereld.' Die wereld is verloren. Die wereld zou daarvan moeten schrikken, maar dat doet zij niet. Zij leeft gerust voort, spot en lacht. "Zij slaat Christus' woorden in de wind. Zij laat ze aan zich voorbijgaan, als waren het woorden van een dwaas." Luther wijst erop dat Christus toch ook wel voor de wereld gebeden heeft, namelijk voor hen die nog tot geloof moeten komen. Daarom dienen Gods kinderen ook te bidden om bekering van wereldlingen. Luther maakt in dit opzicht onderscheid tussen persoon en gedrag. Dat betekent bidden om hun bekering en om verijdeling van hun boze daden. Er zijn twee groepen mensen: Gods kinderen en de vijandige wereld, de doodsvijanden van het Woord van God met een wrede haat tegen Christus en Zijn Woord. Zij lasteren en woeden tegen het Evangelie.

Behoren wij tot de Gode vijandige wereld of tot hen die de Heere mogen vrezen? Laten wij het Woord van God aan ons voorbijgaan of heeft het Woord van God vrucht mogen afwerpen in ons leven? Bidden wij om bekering van wereldlingen? Mag het onze smeking zijn: Uw Koninkrijk kome?

Ds. A. van Heteren

DE UITWEG

Om mij heen klinken de stemmen luider die pessimistisch gesteld zijn over de toekomst van de kerk. Algemeen wordt de vrees geuit dat er een verkeerd soort gewenning zal ontstaan inzake de kerkgang. Zo deze voor meerdere jaren al niet bijna onmogelijk wordt.

Ik ervaar bij mijzelf een sterker besef van de eigenlijke nood. Wat heeft de Heere ons hierin veel te zeggen. Het is tekenend en bijna apocalyptisch te duiden dat deze crisis met name de kerk zal ruineren. Ga maar na: besloten ruimten bieden veel risico; zingen levert meer aerosolen (besmettelijke druppeltjes) op. Festivals, seksindustrie, sport en voetbal enz. worden meelijdend genoemd in het nieuws; de kerk zwijgt men dood. Let op: deze instellingen worden straks in het leven gehouden met ons belastinggeld. Daarbij een woord van Rutte over de kerken, die voor veel besmetting hebben gezorgd. Het enige wat hij over de kerk zeggen kan..... En dus laat heel de kerkelijke wereld zich al deze "waarheden" welgevallen. We haasten ons om toch vooral gehoorzaam te zijn aan de overheid. Gehoorzaamheid is een must, maar graaf iets dieper. Hier zien we op de verre achtergrond wel de antichristelijke machten aan het werk. Er zijn gelukkig mensen, die waarschuwen tegen deze aanstormende omwentelingen. In de wereld zijn er velen die meer alert zijn dan in de kerk. Welke verblindings heeft toch de kerkelijke leiders getroffen?

Goed dan, laten we proberen mee te denken voorzover dat kan en mag. Kerken moeten inventieve ideeën ontwikkelen om de gemeente bijeen te houden. De video is er een van. Maar hoe nu verder? Want we moeten natuurlijk zoveel mogelijk inspelen op de berichten die experts laten horen. Trouwens, wie zijn die experts? Wat weten zij echt? Als besloten ruimten gevaarlijk zijn, is ventilatie van kerken van groot belang. Kusters hebben hier een sleutelpositie. En dan vooral ventileren voor en na de diensten. Verschillende ingangen van kerken gebruiken. Het zal verder ook moeten gaan over het aantal diensten per zondag of per week. Er zijn mogelijkheden om daarmee voorlopig creatief om te gaan. We zouden in plaats van twee nu drie of vier diensten per zondag kunnen houden, met gedeeltelijke bezetting. Wij als voorgangers zouden ons moeten inspannen om in deze groeiende aantallen te kunnen voorzien, met het aanbod om met minder vergoeding genoegen te nemen, want de gemeenten gaan financieel ook in zwaar weer terecht komen. Diensten zouden dan misschien vanwege deze omstandigheden iets korter moeten duren. Verder zouden de leden van de gemeente op geroosterde afroep naar de diensten moeten komen. Zo ontstaat er misschien een beter overzicht over de trouw van de kerkangangers? Met instemming hoorde ik een programma (Dit is de dag) waarin een pleidooi werd gevoerd voor maatwerk, als het gaat om kerkdiensten in de toekomst. De overheid spreekt over dertig of hooguit honderd mensen. Maar in een grote kerk zouden toch veilig meer mensen samen kunnen komen? Dr. Huijgen verdedigde deze gedachte. Zeer terecht! Van der Staaij had ook opmerkingen tegen Rutte daarover gemaakt.

Toch zijn we er met al deze aanpassingen niet. Immers, we bedoelen hiermee de oude orde terug te krijgen, of wel de status quo te handhaven. De wereld haakt naar het oude normaal, doet de kerk dat ook niet? We zouden deze crisis kunnen vergelijken met de verwoesting van de tempel door Babel. Zal deze slag de kerk van Nederland fataal worden? Blijft er iets over? Deze crisis is een zifting van de Heere. Elke slag van Godswege kan altijd twee dingen doen: het is of ten dode of ten leven. Dode leden zullen hierdoor verder wegzinken. Die vuil is, dat hij nog vuil worde. Die rechtvaardig is, dat hij nog gerechtvaardigd worde. De levende kerk kan door dit louteringsproces dichterbij de Heere komen. Die kerk kwam in de dagen vanouds in Babel terecht. In de verdrukking. Dan zal blijken dat de kerk van Nederland niet dood is. In de smeltkroes wordt het zilver gelouterd. Dan zal de echte Kerk opstaan en ontwaken. En waar zal dat gebeuren? In welke kerk? Misschien in kerken en groepen waar we het niet van zouden verwachten. Zal er ook onder ons een overblijfsel gevonden, het steunsel van de haageik? Zal het die uitwerking bij u en mij hebben? In de coronazeef (denk aan Petrus) houdt geen mens stand. Alleen het gebed van Christus geeft uitkomst. Dat ziften werkte bij Petrus berouw en tranen. En al doet de duivel zijn uiterste best, de Heere is sterker. Laten we daarom bidden! Dus: wat is de uitweg voor de Kerk? Misschien ligt hier wel een heel mooie kans om tot een getuigenis te komen. De crisis aangrijpen om te leven bij de uitspraak dat we Gode meer gehoorzaam moeten zijn dan de mensen. Dat betekent niet zonder meer brutale ongehoorzaamheid. Naar de overheid toe zouden we wel kunnen vasthouden aan de intelligente lockdown. Maar voor alles tone de Kerk aan de wereld dat de dienst van God ons alles waard is. In Rusland ging de kerk ooit ondergronds. Maar ze leefde voort. In Bremen hoorde ik ook een staaltje van onverschrokken geloofstaal. Latzel raakte verward in een kerkelijk conflict. De voorzitter van zijn kerkenraad gaf j.l. zondag een verklaring ter ondersteuning van hun dominee. Uiterst krachtige en moedige geloofstaal. Luister er maar eens naar zijn toespraak: <https://www.bibelundbekenntnis.de/aktuelles/es-geht-um-bibel-und-bekenntnis-nicht-nur-in-bremen/>. Een voorbeeld hoe de kerk kan getuigen in de wereld van nu. En als het over getallen gaat: twee of drie. Niet op de rekentafel, maar naar Gods belofte. Of de driehonderd van Gideon, of de zevenduizend van Elia's dagen. Die ware Kerk blijft over en die dan ook alleen!

Ds. P. Roos

Kenmerkenprediking (5)

Als we het hebben over de prediking van het Woord van God dan is daarmee een uiterst belangrijk thema aangesneden. Onze catechismus durft het aan om de verkondiging van het Evangelie te vergelijken met de sleutelmacht: het beschikken over en hanteren van de sleutel – waarvan? Van het Koninkrijk van God. Of, zoals we het lezen in zondag 31 van de Heidelbergse van het Hemelrijk. Dat Koninkrijk Gods heeft dus een deur. Die deur kan geopend worden, en kan ook dichtgaan, en zelfs dichtblijven. Door de bediening van die sleutel. En de sleutel is de prediking van het Woord van God. Hoe vindt die dan plaats? Hoe wordt het Hemelrijk door de prediking van het heilig Evangelie ontsloten en toegesloten? Zo luidt vraag 84 van ons leerboek. Daarop volgt een tweevoudig antwoord. (1) Volgens het bevel van Christus wordt aan de gelovigen verkondigd en openlijk betuigd dat hun – zo dikwijls zij de belofte van het Evangelie met een waar geloof aannemen – door God al hun zonden door de verdiensten van Christus vergeven zijn. (2) Eveneens volgens het bevel van Christus wordt daarentegen aan alle ongelovigen en degenen die zich niet van harte bekeren verkondigd en betuigd dat de toorn van God en de eeuwige verdoemenis op hen ligt, zolang ze zich niet bekeren. Volgens dit getuigenis van het Evangelie zal God oordelen, zowel in dit leven als in het toekomstige leven. Aldus de catechismus.

Dat is een heftig maar eerlijk en Bijbels antwoord. Van groot gewicht, gelet vooral op de laatste zin. Wat er onder de prediking van het Evangelie gebeurt – zeg maar: wat er zondags in de kerk plaatsvindt – is van eeuwigheidsbelang. Onder de verkondiging van het Woord van God gaat hetzij de deur van het Koninkrijk open, hetzij gaat die deur dicht. Afhankelijk dáárvan, of het horen van het Woord al dan niet gepaard ging met geloof en bekering. Volgens dat oordeel van het Evangelie zal de heilige God Zelf oordelen over uw en mijn leven. Er loopt dus een rechte lijn van de preekstool naar de rechterstoel. En van de kerkbank naar de Goddelijke rechtbank.

Het is in dit verband wel opmerkelijk hoe onze belijdenis de prediking aanduidt. Let er eens op met welke woorden de Woordbediening omschreven wordt: “*verkondigd en openlijk betuigd...*” Dat zijn typeringens die we in de Bijbel, met name in het Nieuwe Testament, ook letterlijk tegenkomen.

In zijn laatste ontmoeting met de ouderlingen van Efeze zegt Paulus tot hen dat hij niets achtergehouden heeft wat nuttig was, dat hij hun niet **verkondigd** en geleerd zou hebben (Hand. 20: 20, 27), predikende het Koninkrijk van God (Hand. 20: 25). In de woorden die hij kiest, blijkt dat de apostel zich vergelijkt met de heraut van een koning. Zo’n koning had bepaalde besluiten genomen en wilde dat die aan zijn volk bekend

gemaakt werden. Met het oog daarop zond hij zijn herauten uit. Die moesten en mochten namens de koning spreken. Let wel: hun woorden moesten van a tot z de woorden van de koning zijn. Ze mochten er niets van af doen. Ze mochten er ook niets aan toevoegen. Als ze aan die eis voldeden, dan mochten ze vrijmoedig uitroepen en verkondigen: “Alzo zegt de koning!” Dan spraken ze met het gezag van de koning zelf. Zo is het ook met de evangelieverkondiger. Als hij getrouw en eerlijk de woorden van de grote Koning vertolkt, dan spreekt die dienaar niet, maar dan spreekt de Heere. Dan verkondigt hij ook met het gezag van zijn Zender. Dan klinkt er ten diepste geen mensenwoord, maar dan is het een Godswoord dat klinkt. In de verkondiging dus.

Verkondigd en openlijk betuigd... Prediking is dus ook betuigen, getuigenis geven. Aan wie draagt de Heere dat werk op? Aan Zijn herauten, zo zagen we zojuist. Aan Zijn ambassadeurs, Zijn woordvoerders. Maar Hij heeft ze eerst tot Zijn **getuigen** gemaakt. Zo was dat in bijzondere zin bij de apostelen. Als discipelen van de Heere Jezus waren ze oog- en oorgetuigen geweest van de woorden en tekenen van hun Meester. Daar wijst bijvoorbeeld Petrus op in zijn tweede zendbrief. Als hij schrijft over zijn prediking van Christus, dan voegt hij eraan toe: “*Wij zijn geen kunstig verdichte fabels nagevolgd, toen wij u bekend maakten de kracht en de toekomst van de Heere Jezus Christus!*” Ik vertel u geen sprookjes! Nee, “*maar wij zijn aanschouwers geweest van Zijn majesteit!*” [2 Petr. 1: 16]. Ik ben er zelf bij geweest!, schrijft de apostel met grote stelligheid. En dan wijst hij op de verheerlijking op de berg als voorbeeld. Ook Johannes schrijft soortgelijke woorden: “*Hetgeen wij gehoord hebben, hetgeen wij gezien hebben met onze ogen, hetgeen wij aanschouwd hebben en onze handen getast hebben van het Woord des levens, dat verkondigen wij u!*” (1 Joh. 1: 1-3). Het is duidelijk: op dat getuigenis berust de prediking van het Evangelie. Op het fundament van het apostolische woord. Wel, op dat getuigenis mogen ook de dienaars staan die na de apostelen gekomen zijn. Wanneer zij getrouw en bewogen overeenkomstig het profetische en apostolische Woord prediken, dan is ook hun woord waarachtig en betrouwbaar: “*een getrouw Woord en aller aanneming waardig!*” Zo komt de prediking van het evangelie tot ons.

Tot wie overigens? Ook op die vraag geeft de catechismus in zondag 31 antwoord. We zagen al: een tweevoudig antwoord. De prediking van het Evangelie is een onderscheiden prediking. Het Woord van God richt zich op gelovigen en op ongelovigen. Op allen en een ieder.

Ds. J.M.J. Kieviet

Opstandingsgeloof in de Vroege Kerk (1)

In de achterliggende periode brachten we in gedachten verschillende keren een bezoek aan Carthago, gelegen in het huidige Tunesië. Dáár kwamen Perpetua en ook Cyprianus vandaan. Deze keer en Deo volente de volgende afleveringen maken we een reis in een heel andere richting: Athene.

Paulus in Athene

Al tijdens zijn tweede zendingsreis heeft Paulus in deze stad het Evangelie gebracht (Handelingen 17: 16-34). Athene heeft op dat moment niet zozeer politieke betekenis, maar wel vormt de stad een belangrijk intellectueel centrum. Mensen overall vandaan komen in Athene filosofie studeren. In Handelingen 17 vertelt Lukas ons, hoe de apostel op het marktplein (*agora*) van Athene spreekt over Christus en over de opstanding. Vandaar wordt Paulus meegenomen naar de Areopagus, waar hij opnieuw gelegenheid krijgt om het Evangelie te verkondigen.

Het is leerzaam om te lezen dat de apostel in zijn prediking aansluit bij het altaar voor de onbekende God, zoals dat in Athene te vinden was. 'Dezen (de onbekende God) dan, Dien jij niet kennende dient, verkondig ik ulieden', horen we hem zeggen. Ook citeert Paulus verschillende heidense schrijvers. Hij blijkt op verschillende manieren 'de Grieken een Griek' te worden, in die zin dat hij zo dicht mogelijk bij zijn hoorders probeert te komen, als hij hen het Evangelie verkondigt.

Tegelijk is de vorm en inhoud van de prediking van de apostel zo, dat er op geen enkele wijze afbreuk wordt gedaan aan de inhoud van zijn boodschap. Hij maakt gebruik van het gesproken woord. Dringend roept Paulus de inwoners van Athene tot bekering. Hij wijst erop dat God een dag vastgesteld heeft, waarop Hij de aardbodem rechtvaardig zal oordelen. Dat zal gebeuren door een Man Die God daartoe aangesteld heeft, en Die Hij uit de doden heeft opgewekt.

Drie reacties

Als Paulus de opstanding uit de doden ter sprake brengt, wordt zijn preek onderbroken. We lezen dat zijn hoorders op drie verschillende manieren hebben gereageerd. Sommigen reageren spottend. Anderen stellen het beluisteren van Paulus' prediking uit. Dat is overigens een aangrijpende reactie in het licht van het Bijbelboek Handelingen. Op andere plaatsen zien we namelijk dat uitstel tot afstel leidt. Door Gods genade ontstaat er echter ook een kleine gemeenschap van gelovigen in Athene. We lezen in Handelingen 17: 'Doch sommige mannen hingen hem aan en geloofden; onder welke was ook Dionysius, de Areopagiet, en een vrouw, met name Dámaris, en anderen met dezelve'.

In zijn grote werk over de geschiedenis van de Vroege Kerk vertelt Eusebius van Caesarea dat de hier genoemde Dionysius de eerste opziener van de gemeente van Athene geworden is: 'We horen ook van Dionysius de Areopagiet; Lukas beschrijft hem als de eerste gelovige na Paulus' toespraak die hij tot de Atheners op de Areopagus hield; een andere Dionysius, één van de oudere schrijvers en herder van de gemeente in Korinthe, meldt dat bovenbedoelde Dionysius de eerste opziener van de gemeente te Athene was' (*Kerkgeschiedenis* 3.4.10).

Lauw en onverschillig

In hetzelfde werk vertelt Eusebius dat de gemeente van Athene op zeker moment te maken heeft gekregen met christenvervolgingen. Daarbij is hun opziener, een zekere Publius, de marteldood gestorven. In dezelfde periode van vervolging zijn de christenen van Athene lauw geworden en dreigen ze van de waarheid af te vallen. Na de marteldood van Publius werd een zekere Quadratus opziener van de gemeente te Athene. Eusebius vertelt over hem 'dat deze door zijn grote ijver hen weer bijeengebracht had en een heropleving van hun geloof bevorderd had' (*Kerkgeschiedenis* 4.23.3).

Toch is ook deze ervaring maar van tijdelijke aard. Later schrijft Dionysius van Korinthe (niet te verwarren met zijn naamgenoot uit Athene) een vermanende brief aan de Atheners, 'waarin hij hen aanspoort tot een leven in geloof en een wandel volgens het evangelie; hij verwijt hen in deze laatste brief zo onverschillig geworden te zijn, dat ze bijna als afvallig van de waarheid moesten beschouwd worden' (*Kerkgeschiedenis* 4.23.2).

Athenagoras

Uit ditzelfde Athene is ook Athenagoras afkomstig. Hij noemt zich in één van zijn geschriften 'een christelijke filosoof uit Athene'. Over de persoon van Athenagoras is ons nauwelijks iets bekend. Hij moet geleefd hebben in de tweede helft van de tweede eeuw, dus tussen 150 en 200 na Christus. Een oude bron vertelt dat hij de filosofenschool van Athene en van Alexandrië heeft bezocht. Dat is goed mogelijk; in zijn geschriften blijkt hij bekend te zijn met de Griekse dichters en filosofen. Veelvuldig citeert hij hen.

Dezelfde bron vertelt dat Athenagoras pas op latere leeftijd tot bekering gekomen is. Bijzonderheden over zijn bekering zijn ons niet bekend. Maar wel is duidelijk, dat Athenagoras ná zijn bekering zijn filosofische kennis in dienst stelt van het christelijk geloof.

Twee werken zijn ons van Athenagoras overgeleverd. Allereerst een verdediging van de christenen, die de titel *Smeekschrift voor de christenen* draagt. Ten tweede een verhandeling *Over de opstanding der doden*. Het is dit laatste werk dat de volgende keer onze aandacht vraagt.

Ds. A.J.T. Ruis

Het talenwonder

Een van onze lezers die in Canada is geweest, heeft daar een King James Version gekocht. Dat is een vertaling van de Bijbel in het engels. Het is een goede en betrouwbare vertaling, te vergelijken met onze Statenvertaling. Onze vriend ontdekte echter een verschil tussen onze Statenvertaling en de King James Version in Genesis 11 vers 6.

In het genoemde Bijbelgedeelte staat: “En de HEERE zeide: Ziet, zij zijn enerlei volk en hebben allen enerlei spraak; en dit is het dat zij beginnen te maken; maar nu, zou hun niet afgesneden worden al wat zij bedacht hebben te maken?” Maar in de King James Version staat: And the Lord said: Behold, the people is one and they have all one language; and this they begin to do: and now nothing will be restrained from them, which they have imagined to do. Dat laatste betekent: Niets zal van hen weerhouden worden wat zij van plan zijn te doen”

Aan de verschillende vertalingen en commentaren kun je zien dat het in de grondtaal, het hebreuws, blijkbaar een moeilijke passage is. Het ene commentaar gaat uit van een vaststelling. God stelt vast dat niets van wat de mensen zich toen voornamen te doen, namelijk een hemelhoge toren bouwen, hen van dit voornemen zou afbrengen. Dat vind je dan ook terug in de Herziene Staten Vertaling: niets van wat zij zich voornemen te doen, zal voor hen onmogelijk zijn.

Een ander commentaar ziet in deze woorden geen vaststelling van een feit door God, maar een voornemen van God om de torenbouw te verhinderen: zullen zij niet weerhouden worden? Dit vinden we terug in de Staten Vertaling. De King James Version ziet deze woorden ook als een vaststelling van een feit door God. In beide gevallen is echter het voornemen van God duidelijk: namelijk om de mens in zijn hoogmoed en trots te vernederen. Als de Heere dat niet doet zal de mens in zijn trots en eigenzinnigheid doorgaan namelijk. Een mens zal doorgaan tot het einde, de dood, tenzij God Zelf ingrijpt. Alle zelfvertrouwen, eigendunk, trots en alle zoeken van zekerheid buiten het geloof om, breekt God ook vandaag nog af door de middelen van Woord en Geest.

Ook vandaag zien we allerlei torens van Babel oprijzen. Denk alleen maar aan de enorme vlucht die de techniek heeft genomen. Maar wie denkt zich door wat voor middel dan ook onkwetsbaar, sterk en onafhankelijk te kunnen maken, en dus God niet nodig heeft, zal er achter komen dat vroeg of laat al het bouwen aan de torens van Babel op een grote teleurstelling zal uitlopen. Wie leert bouwen op hetgeen God werkt, die zal niet beschaamd worden.

De torens van God zullen nooit vallen, Zijn Woord bestaat in der eeuwigheid.

De mensen in Genesis 11 gingen in tegen Gods bedoeling om zich over de aarde te verspreiden. Dat streven heeft God verhinderd door een machtig groot wonder: het talenwonder. Hij Die in den beginne hemel en aarde schiep, met alles wat daarin is, schept na de zondvloed menigerlei talen. Wat is God toch oneindig groot en machtig! Die macht bestond daarin dat Hij allerlei talen formeerde. Talen die de mensen ook onmiddellijk spraken. Complete talen met eigen grammatica en idioom. Onvoorstelbaar. Zijn ingrijpen had onmiddellijk effect. God maakte scheiding tussen de mensen. Men wilde macht en eenheid zonder en tegen God. En daarin zal God blazen. God wil dat wij in gehoorzaamheid aan en in afhankelijkheid van Hem leven! Vandaag bepaalt de Heere ons bij onze afhankelijkheid van Hem door het wereldwijde coronavirus.

En al maakte God een noodzakelijke scheiding tussen de mensen, die scheiding liep niet door de families en gezinnen heen! Dat was dus Gods barmhartigheid en maakte het talenwonder alleen maar groter! God verstaat en begrijpt elke taal. Daar kwam eens een kind achter toen hij op een grote foto in een tijdschrift een biddend chinees meisje zag. Mama, zei hij: kent God ook chinees? God is zo groot dat Hij iedereen verstaat. Maar ook zo groot dat Hij tot mij spreekt in mijn eigen taal. En tenslotte: al die verschillende talen zijn gevolg van Gods ingrijpen van menselijke hoogmoed. Oftewel: een gevolg van de zonde! En wat is het daarom een heerlijke troost dat door Gods genade straks ook aan dat gevolg van de zonde een einde komt en er een volk zal zijn dat ook een taal spreekt! Zullen Gods kinderen nu in de hemel en straks op de nieuwe aarde elkaar allemaal verstaan? Spreken zij dezelfde taal? Dat is wel te verwachten. Alle barrières zullen zijn opgeheven. Men zal elkaar niet alleen geestelijk verstaan, maar ook letterlijk. Wat een wonderdoend God!

Ds. K. Hoefnagel

P E R S BERICHT

Coaching

Bij De Vluchtheuvel bieden we sinds enige jaren coaching. Wat is dat eigenlijk? Wat is het doel van coaching? Het doel van coaching is het ontdekken, ontwikkelen en inzetten van jouw kwaliteiten. Ieder mens heeft kwaliteiten, maar door bepaalde omstandigheden komen deze niet altijd goed uit de verf. In tegenstelling tot een psychologische behandeling waarbij het verminderen van psychische klachten het uitgangspunt is, staat bij coaching het groeien van inzicht en groeien in competenties en talenten centraal. Bij De Vluchtheuvel zijn we gespecialiseerd in verschillende vormen van coaching. Denk hierbij aan weerbaarheid/grenzen stellen, werkbegeleiding en life coaching.

Bijbels verantwoord

Als je dit zo leest, kan de vraag bij je oprijzen: 'Is dat wel Bijbels, jezelf in je kracht zetten?' Dan lijkt het leven erg maakbaar en allemaal van onze krachten af te hangen. Je hoort dat tegenwoordig ook veel in termen als: 'Je moet dicht bij jezelf blijven'; 'Goed naar je gevoel luisteren'. Deels is dit waar, maar deels komt het erg 'ik-gericht' over. Gods Woord kent toch ook andere noties. Een mens kan van nature (en ook na ontvangen genade) zo in zichzelf opgaan en zo met zichzelf bezig zijn. Terwijl de vraag is wat we nog denken in onszelf te kunnen vinden na onze diepe val in Adam. Gods Woord zegt: 'Uit u geen vrucht meer in der eeuwigheid! We moeten, ook bij coaching, niet de kracht halen uit onszelf. Onze kracht moeten we bij God zoeken. Toch houdt onze zondigheid en onvolmaaktheid niet in dat je waardeloos bent. Je bent een uniek mens, schepping van God. Daar komt nog bij dat ieder mens gaven en talenten van God ontvangt. Allemaal verschillende gaven en een verschillende hoeveelheid. Maar iedereen krijgt zijn en haar deel. In de Dordtse Leerregels kun je lezen dat je mens bent gebleven, begaafd met verstand en wil en met behoud van de menselijke natuur (hoofdstuk III/IV, art. 16). Je mag bewust stil staan bij wat je hebt ontvangen. Niet alleen bij wat je allemaal kunt en presteert, maar ook bij wie jij bent. Met al je karaktereigenschappen waar je blij mee bent. Pas als je weet wat je bezit, kun je vervolgens deze gaven ontwikkelen. De coach van de Vluchtheuvel kan je daarbij helpen. Word niet moedeloos als je telkens weer aanloopt tegen je karakterzonden: geïrriteerdheid, bazigheid, slapheid, zorgeloosheid, onmatigheid, negatief denken, kletsen over een ander.

Vertrouw hierin niet op eigen krachten, maar op de kracht van de Heilige Geest en smee Hem om u te leren wat Paulus mocht leren: 'Mijn genade is u genoeg, want Mijn kracht wordt in zwakheid volbracht.'

Coaching bij De Vluchtheuvel

Hoe krijgt de coaching nu vorm in de praktijk? Wat is belangrijk bij coaching vanuit een Bijbelse houding? De coachee (de persoon die gecoacht wordt) komt met vragen. Bijvoorbeeld hoe hij het beste om kan gaan met zijn kinderen; hoe werk en privé goed gescheiden kunnen worden; hoe hij bepaalde gaven in de praktijk vorm kan geven.

Bij het samen zoeken naar antwoorden op deze vragen, wordt er gezocht naar een stuk zelfinzicht. Waar komt het gedrag vandaan? Wat zijn mijn sterke en zwakke kanten? Waarom gedraag ik me zoals ik doe? Waarom voel ik dit? Wanneer er zelfinzicht is, komt er ruimte voor eventuele verandering zoals verantwoordelijkheidsgevoel, zelfvertrouwen en effectief gedrag. Wanneer heeft een coachingstraject dan eigenlijk resultaat? Als we kwartjes horen vallen! Ik zie graag dat iemand een nieuwe ontdekking doet of een ander inzicht krijgt over zichzelf. Het hoeven maar "kleine kwartjes" te zijn, ze kunnen al zoveel teweeg brengen! Zo sprak ik met iemand die erg boos kon worden op zijn kinderen en deze boosheid uitte in agressief gedrag. Hij kwam tot het inzicht dat weglopen uit de situatie een betere optie was dan het tonen van zijn boosheid. Hierdoor verbeterde de sfeer en zijn eigen kind was er nog het meest verbaasd over.

Bij al de coachingsvragen en antwoorden is Gods Woord de leidraad. In 2 Timotheus 3 vers 12 staat: 'Al de Schrift is van God ingegeven, en is nuttig tot lering, tot wederlegging, tot verbetering, tot onderwijzing die in de rechtvaardigheid is'. Niet ons gevoel is de norm, maar Gods Woord! Daar toetsen we onze daden en gedrag aan. Alleen met Zijn hulp is verandering mogelijk!

Herken je deze vragen? Doe een beroep op De Vluchtheuvel. We gaan graag met je in gesprek om te zien op welke manier jij je het beste kunt ontwikkelen.

Eelco Weerheim
Teammanager en coach
cweerheim@stichtingdevluchtheuvel.nl

*Begravenisonderneming
de Jongh*

*Voor een waardige en stijlvolle verzorging
van alleen begravenissen*

Hardinxveld-Giessendam 0184 - 61 11 54	Dordrecht e.o. 078 - 641 27 40	Waardenburg 0418 - 65 20 39	
 H. de Jongh	 D.D.E. Meliëste	 M.K. Ligthart	 A.J. van Lieburg

**Dag en nacht
persoonlijk
bereikbaar.**

www.begravenisondernemingdejongh.nl

HOUDT HET JOU OOK ZO BEZIG?

Het aparte van deze tijd, de angst en onzekerheid? Misschien leven er bij jou ook wel vragen: Waar is God? Wat merk ik van Hem? Werkt Hij nog wel? Dat is nou precies waar onze gastsprekers je graag iets over willen vertellen! Evangelist J. van Dooijeweert hoopt op D.V. 19 juni samen met zijn vrouw te komen spreken. Omdat een normale Connect-Jongerenavond nu niet mogelijk is organiseren we een livestream via Youtube. Zo kunnen we, ondanks alle maatregelen, toch de verbinding opzoeken met elkaar! Ons doel voor deze livestream? Een stukje licht en rijkdom brengen, Zijn Licht welteverstaan, bij jou in huis! Kijk je ook mee?

Wanneer: vrijdagavond 19 juni, 20 uur

Waar: Youtube kanaal 'ConnectjongerenavondenFryslan'

https://www.youtube.com/channel/UCqgZtW_5iQx24WWRDCr1XEg

Spreker: Evangelist J. van Dooijeweert

Thema: God werkt..?!

BOEKBESPREKINGEN

Octavius Winslow, De Heere is nabij, 140 blz., gebonden, € 13,50, Uitgeverij Den Hertog, Houten, ISBN 978 90 331 2991 9.

Octavius Winslow (1808-1878) was het achtste kind van Thomas Winslow en Mary Winslow- Forbes. Zijn moeder heeft door haar geschriften veel bekendheid bekregen. Octavius was predikant in Amerika en Engeland. In dit boek zijn 31 overdenkingen opgenomen. Over Markus 14:24 'En Hij zeide tot hen: Dat is Mijn bloed, het bloed des Nieuwen Testaments, hetwelk voor velen vergoten wordt', schrijft Octavius ondermeer (blz. 102): "Kort gezegd: het is het bloed van Jezus dat redt, ons redt van een veroordeling in het heden, en ons redt tot een toekomstig en eeuwig behoud. Nergens anders is er behoud. Hier is vergeving voor de slechtste zondaar, want 'het bloed van Jezus Christus reinigt van alle zonde.'

Van de redactie**Verschijsning volgende nr.**

Het volgende nummer zal verschijnen D.V. donderdag 25 juni 2020. Dus over drie weken. Kopij graag binnen donderdag 11 juni 2020.

Kerkdiensten

We hopen dat er in de nabije toekomst zogenaamd maatwerk voor grote kerkgebouwen mogelijk zal zijn. Dat is immers alleszins gerechtvaardigd. Als dit niet gebeurt is dat in strijd met de grondwettelijke vrijheid van godsdienst. Mag dit een plaats in uw gebed hebben? Bidt u om verootmoediging voor God en een wederkeer tot Hem in en buiten de kerken?

CBB

'Bewaar het Pand' is voor mensen met een leesbeperking beschikbaar bij de CBB (Chr. Bibliotheek voor Blinden en Slechtienden). Tel. 0341- 565499, e-mail info@cbb.nl

AvH

Ds. H. van Leeuwen, Hoe zalig is het volk, gebonden, 116 blz., € 12,90, Uitgeverij De Schatkamer, Rumpt, ISBN 978 90 5741 420 6.

Dit boekje bevat 4 preken van wijlen ds. H. van Leeuwen. Enkele treffende regels uit de laatste preek willen we aan u doorgeven: "Onze hand moet omgekeerd worden. Wij willen grijpen en nemen. Maar geliefden, dat loopt op een eeuwig gemis en teleurstelling uit. O, de Heere mocht uw hand omkeren, zodat het een bedelaarshand wordt." (blz. 113).

Colofon

Dit blad wordt om de veertien dagen uitgegeven door de stichting Bewaar het Pand.

ISSN nummer: 0166 - 4646

REDACTIELEDEN

Ds. A. van Heteren,

Ds. K. Hoefnagel en Ds. J.M.J. Kievit

REDACTIE ADRES

Ds. A. van Heteren, Vlaak 10, 8321 RV Urk, T 0527-688978

E a.vanheteren@kliksafe.nl

ABONNEMENTEN

P.J. Boers, Bergstoep 46C, 2959 AC Streefkerk. T 0184-669116

E pand@solcon.nl NL37 INGB 0000 7043 50 t.n.v.

Stichting Bewaar het Pand te Streefkerk.

Abonnementsprijs € 28,00,- per jaar.

Abonnementsprijs Verenigde Staten en Canada \$ 32,- per jaar.

Advertentietarieven op aanvraag.

Contactadres Canada:

D. Kleinjan Tel. 905-627-8556

mail: bewaarhetpand@hotmail.com

Abonnementen lopen van 1 januari t/m 31 december.

Een abonnement kan op elk moment ingaan en moet uiterlijk 1 december schriftelijk of per e-mail worden opgezegd.

Een cursus in vraag en antwoordvorm geeft de cursist op een prettige manier en beter begrip van de leesstof.

Doet u ook mee

Studeer / lees thuis in eigen tempo.

Edw. Fischer- Het merg v/h Evangelie

William Guthrie- Des christens groot interest

John Owen – De Heilige Geest Zijn gaven en kracht

Voor meer cursussen zie onze site of vraag een gratis brochure aan.

www.cursussenoudvaders.nl

Reijerskoop 251- 2771BK - Boskoop tel. 0118-583025 /0172-532796

Unieke begeleiding
bij autisme

Welcura biedt levensbegeleiding op reformatorische grondslag aan kinderen, jongeren en volwassenen met autisme en hun familie.

Woon- en logeeropvang voor kinderen en jongeren

Woonbegeleiding voor volwassenen

Ambulante begeleiding aan kinderen en volwassenen

Heeft u hulp nodig voor uzelf of iemand uit uw omgeving? Onze gespecialiseerde medewerkers staan graag voor u klaar.

www.welcura.nl | info@welcura.nl | 06 230 846 63

VAN STAVEREN
begrafenisverzorging

Met aandacht, zorg en respect

Dag en nacht bereikbaar

(0172) 23 33 38

Wij verzorgen alleen begrafenissen

Vraag vrijblijvend het boekje
"Mijn Laatste Wens".

www.vanstaverenbegravenissen.nl
info@vanstaverenbegravenissen.nl

Chisomo (11) wil graag dokter worden...

...maar ze heeft een aangeboren oogafwijking. Haar ouders hebben geen geld voor medische hulp. Door problemen thuis kon Chisomo nauwelijks naar school. Toch hoeft ze haar droom niet op te geven.

Stichting Stéphanos helpt kinderen als Chisomo met voedsel, kleding, medische zorg en onderwijs. Ze horen over de Heere Jezus en krijgen een toekomst! Helpt u mee?

voor
€ 15 geeft
u al 3 kinder-
bijbels!

Maak uw bijdrage over op IBAN NL74 RABO 0335 3074 50
t.n.v. Stichting Stéphanos of doneer online via www.stephanos.nl/ikhelp

Presentatie? 06 - 301 671 72 of voorlichting@stephanos.nl

Stéphanos
www.stephanos.nl